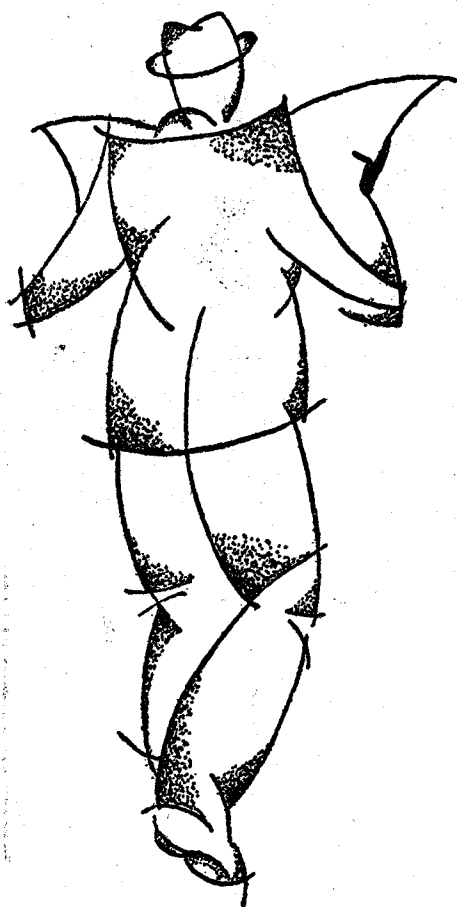


PRECIO: 15 CTS.

# la galeria

**REVISTA** **SEMANAL** ◆



## sumario

L'ANONIM, per J. SOLER GRAU.—DISERTACIONS SOBRE L'AMOR, per PEPET RIBÓ.—LA MEDITERRÁNEA, per JOSEP BRÚ.—RAMBLEJANT, per KOLIN.—ESPECTACLES, per DON SERVANDO.—ESPORTS.—SANT PERE DE RODA, FULLETÓ per ANTONI PAPELL.—NOTAS.

**AÑO II**

**Núm. 18**

**FIGUERAS**

**Miércoles**

**2 Abril 1930**

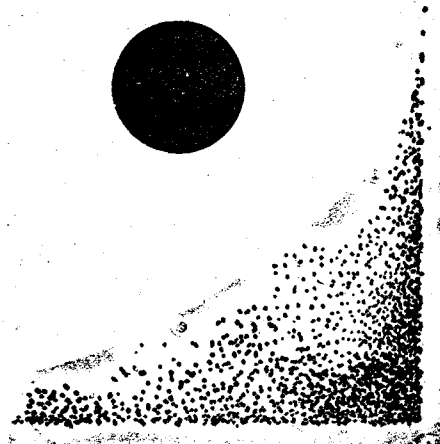
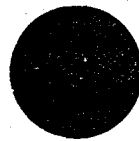
Redacción y Administración  
MURALLA, 4

Centro de Venta y Suscripción:  
Librería Batllósera, Ingenieros, 3.

**IMPRESA**

PER TOTA MENA DE TREBALLS DEL RAM

**IDEAL**



# L'ANONIM

ALS HONRATS AMICS QUE N'HAN REBUT EL FÀSTIC DE LA SEVA BAVA.

per J. SOLER GRAU

L'anònim és la traça imperfecta de la impotència. Sobre tot de la impotència moral i de la intel·lectual. La perfecció de les dues impotències, és la complicitat en la confecció i divulgació d'aquest enllotament innoble i rebaixant, mateix per l'executor i prosèlits; mateix per la innocent societat que els pateix. Els autors i alcavots d'anònims són, no una vergonya, sinó una tara purulenta, un virus pestilent i repugnant, que de no tenir-hi compte i pendre-hi mesures profilàctiques, se fan un perill i poden viciar amb el túixec del seu baf l'ambient que hom respira.

Distingim, però, com cal, dues concepcions que no són pas la mateixa cosa: la clandestinitat i l'anònim.

Amb un exemple actual i rellevant, en tindrem prou. Mestre Unamuno, consciència del poble espanyol,—com ell mateix se dictava en l'exil—, és una mostra digna i honrosa de l'activitat clandestina.

Quan se produeix damunt l'austeritat i la intel·ligència una coacció ofegadora, feixuga i aclaparant, cal que l'esperit de la virilitat respiri, es desfogui. Llavors usem de la clandestinitat.

Quantes i quantes fulles, no hem llegit, valentes i nervudes, durant un llarg temps d'opressió, que ens deien la vera actualitat del moment, l'enteresa dels perseguits i el pensament dels exilats.

Venien, totes elles, d'enllà d'unes fronteres; fronteres polítiques o espirituals, però sempre divorciadores entre l'esclavitzador i l'esclavitzat fugitiu.

Però aquelles fulles clandestines, no eren pas anònimes. Totes anaven signades, o responien al prestigi d'un director eminent, o d'una moralitat personal. Tals, com dèiem, Unamuno, Ortega Gasset, Sánchez Guerra, Alba, per resumir en uns quants personatges relleus.

Contra d'una força imperant de lloc, ells se desplaçaven i responien amb altra força d'enginy, i el seu pensament era conegut i llur decorositat.

Quan cauen les tenalles del despotisme, la clandestinitat s'esfuma, i sorgeix l'aurada i autoritzada tribuna dels

grans pròcers, orientadors i conductors de pobles.

Es la Llibertat que sempre parla amb la cara descoberta i mirant fit a fit als ulls sense parpellejar.

La Llibertat no és mai tenebrosa, no és mai soterrània, cerca sempre la Llum, i a la seva diafanitat es declara, malgrat que per circumstàncies fortuïtes,—com ja hem dit—, hagi passat per corriols i carrerons reblincats, abans d'eixir, i per comparèixer.

No podem pas confondre, doncs, la clandestinitat amb l'anònim. Queda ben clar i establert que la clandestinitat és procediment d'homes d'esperit lliure, valents i lluitadors, que no dobleguen l'espina dorsal i senten la virilitat en la seva forma de fus.

L'anònim ja ho hem dit: no és cap

procediment, és el tòxic d'una mala herba que es podreix, vegades d'enveja, vegades per ràbia i despit no de florir, sense tenir gemes, ço és, gambals.

L'anònim no respon a cap estat de força opressora; l'anònim fuig de la llum i de la claror; no té ni tant sols la dèria de la rata pinyada, que quan menys, si corre de nits, cerca l'albura d'un focus o un fanal de gas.

L'anònim és quelcom de malaltic, anormal, que embruixa, si val la paraula, als maieixos infeliços que se'n serveixen.

L'anònim no és de cap temps, sinó el motiu d'una circumstància envilidora del que l'usa i practica. Mateix podem trobar-lo en època d'esclatant Llibertat, que durant l'imperi dels jous més degradants. Cap poble pertany a l'anònim; cap home li fa cas; car els pobles i els homes són virils i ho palesen, àdhuc com entre els romans, posant els atributs damunt la taula, si no se'ls feia cas. Altre comportament fóra covard, i els pobles i els homes no ho poden ésser de covards, si no desapareixen, o es fan ramada d'eunucs, que encara és pitjor.

## Gran fotografia Moderno Estudio

M. Sans

Ampliaciones y reproducciones de todos tamaños :: Vistas, retratos al óleo, carbón y otros :: Trabajos para aficionados  
Retratos para carnets y kilométricos se entregan en el acto

CALLE CAAMAÑO, 20 (Plaza Palmera)  
Teléfono, núm. 14

Figueras

## Disertacions sobre l'amor

per PEPET RIBÓ

Si jo fos escriptor, encapçalaria aquestes ratlles amb qualsevol títol llampanant: "Estudi psicològic", "Psicologia del cínic" o una cosa per l'estil.

Això més que res, són consells per elles; que facin comparança les que em comprenen amb el promès o amb el pretendent. El que jo exposaré ho he copiat a través d'exemples i de conver-

sacions respecte d'aquest tema entre amics i estranys i de la manera de viure d'individus que he conegut.

Estudieu els caràcters del noi amb el qual teniu relacions, mes no perxò prengueu actes, expansions propies i insignificants, per manca d'estima. Aquí pretindré demostrar la diferència que va de l'enamorat del qui en diríem "vi-

ACEITES Y GRASAS MINERALES

-:- LUBRIFICANTES -:-

# La Comercial e Industrial Española S. A.

Especialidades para los Autos y Maquinaria Industrial y Agrícola

Riera Magoria, 159-Barcelona

Agente provincial: J. Ruhi - Subida Catedral, 4

## GERONA

vidor de l'amor". Si en treieu alguna cosa aprofitable, tot és fet per un bon fi.

En la vida social hi abunda una plaga de paràsits, això és, que no troben cap reparo en viure o enriquir-se a costa dels demés. Per tal de lograr-ho apelen a tots els recursos imaginables. Les seves intel·ligències intensament desentrotllades per la maldat, fan concebir-los-hi tots els trucs, totes les estafes, totes les baixes especulacions que forçosament, al resultar un benefici per ells, ha de recaure en perjudici d'altres sectors o membres individuals de la societat.

El negociant sense escrúpols; el lladre; un desfalcador o estafador són tan vividors com l'explotador xulesc que viu a costes de la dona miserable. La seva gola no està mai satisfeta, i si bé una ratxa de sort o un cop de mà afortunat els permetria viure tranquilament i ampla, no perxò deixen de persistir en la seva ceguera, l'aventura, la set inapagable i morbosa d'apoderar-se del dels altres, la satisfacció del triomf de les seves habilitats damunt l'ignorància o bona fe dels demés.

En l'aspecte íntim o privat, passa el mateix. Varis són els matïços en els vividors d'aquesta mena. En ells el cor no domina mai a la voluntat ni ofusca la intel·ligència. Veuen la seva futura víctima, i segons les conclusions que de llur caràcter en treuen es tracen el plan per conquerir-la. Com que no senten de cor, i en ell no radiquen llurs facultats seductores, cerquen la borrarxera dels sentits i fien en els seus recursos i en la seva parla convincent per les

noies mancades d'un cert domini sobre elles mateixes o qual comprensió és poc suspicax, i rares vegades s'equivoquen en els seus designis. Després, si alguna vegada han errat el camí, sempre són a temps de tornar endarrera. Saben que moltes noies són inexpertes o ignorants, despertant en elles un falç sentit, fent-los-hi comprendre que sols amor és els baixos desitjos que ells hi cerquen. Si troben una dona que es resisteixi un mes, dos, de més del temps calculat, no desmaïen. Saben que la dona també és carn; que un moment fatal ve a l'hora menys pensada, i com que sempre estan a l'asetj, saben esperar aquesta hora tonta.

Rarament cap d'ells perllonga les relacions amb una noia per un temps llarg, si ella es fa insensible a certs requeriments. De lograr els seus propòsits, no és probable que de solters se'n cansin. N'hi ha de tots. Mes com que les ocasions són furtives, els moments perillosos fan gaudir d'una manera imperfecta, i això és un al·licient.

Un dels seus principals recursos sol ésser l'audàcia. Saben que les dones bonament no donen res, que desitjant una cosa, diran sempre que no, per un innat instint de coqueteria; perxò ell s'ho pren. Ell sap conçolar el plor; ell sap escoltar amb esguard compungit totes les recriminacions; ell fa com si es penedís d'una culpa que cometé en un moment d'ofuscació; mes, interiorment, sent la satisfacció del seu triomf i ja està ben segur que d'allí al davant la seva víctima serà un juguet dels seus capricis. Audàcia, galanteria extrema

da segons l'esfera social a que pertany; despreocupació i poca vergonya, aquestes són les seves armes i amb les quals, a mida que la pràctica va esmolant, hom sap que rarament són fallables. Ara, que si bé s'analitzessin els seus actes, es veuria en ells una cosa fictícia, insubstancial; més fills de l'hàbit de exercir-ho, que no pas creació espontànea d'un sentiment i de la sinceritat.

Jo he sentit a dir a tipus d'aquests, que cap dona pot resistir un asedi ben portat. Com jo no hi veia les maneres, apart d'ésser una viciosa o molt mancada de voluntat i del concepte de la virtut, va citar uns quants casos, omittint els noms dels protagonistes, cas rar que a molts D. Joans els hi agrada fer-ne publicitat. No sé si les seves narracions foren reals o bé creació de la seva fantasia d'espantall empedernit. Ses teories eren extremes. Deia que la dona vol ésser contrariada, forçada, fuetejada en molts casos i que després adora al que en diríem domador. En altres, els hi demostrava volguer-les amb follia. Després, amb desprecis, lograr ço que se l'hi negava bonament. Jo crec perxò que aquest jove tingué la sort (o dissort) d'ensopegar-se amb casos anormals o amb noies enamorades que encegà amb els sentits, o bé temoroses de perdre'l induïdes pel seu amor.

La psicologia femenina és de mal estudiar. A voltes es rellisca en els terrenys de la paradoxa. Garlarà un home de sensibilitat amb la veu del cor. Aquell home sent l'amor amb tota intensitat; mes el qui estima santament, també desitja. L'amor és una atracció dels sexes, en l'aspecte despulat d'humana espiritualitat. Sense l'embalum de aquesta atracció no existiria ni tindria raó d'existir. Si l'home envoltat d'idealitat baixa de les elevades esferes de l'esperit i, inconscient, baix la veu de la Natura, obra inclinant-se lleugerament vers la materialitat, no per pensaments premeditats, sinó que emprès per la força del mateix amor, la dona que no hi està habituada pel motiu que sempre l'ha respectada, té una decepció interior, es malfia...

Poques noies saben que la seva principal força de seducció resideixi en ses dots morals. De diferent manera corregirien més els defectes del caràcter que el del físic; la seva bellesa no els hi despertaria tanta vanitat i no confiarien conquerir amb els atractius del seu cós al "jove ocelllet" que es posa al seu da-

vant. A cap cor pot interessar una noia orgullosa i presumida.

Mes perxò ell se'n dona per "entès". Ell no està per sentimentalitats i queda fresquet igual. Pensa que el que una rebutja, bé n'hi ha prou d'altres que ho aprofitaran i sols espera ocasió per començar novament.

Quasi a tots la "base" de llur caràcter ja ve per predisposició. Si en lloc de seguir el camí que els dicta el mateix, procuressin educar-se l'esperit i la voluntat, tal vegada arribarien a dominar-se i no serien el "Jueu Errant" de la materialitat; estimarien, i al trobar la dona que els sabés comprendre, pos-

serien amb ella la verdadera felicitat. Es difícil perxò, perquè no es veuen el defecte. D'ací resulten tants casos de aburriment entre els solters (ja que un vertader amor no pot interessar-los) i de mal viure que fa dissortats a molts casats.

Se encarga de repartir programmas, invitaciones, prospectos, circulars, esquelas y en general toda clase de reclamos a precios módicos.

PEDRO PUIG

Subida Castillo, 31

Figueras

## Consultori Mèdic-Quirúrgic JUBERT

MALALTIES DE LES CRIATURES - - - MALALTIES DE LA PELL  
CIRURGIA INFANTIL - - CIRURGIA DELS OSSOS - - DIAGNÓSTICS

Traslladat: Plaça Constitució, 7, pral.

**G I R O N A**

# La Mediterrànea

per JOSEP BRÚ

Avui la Mediterrànea és calma i blava d'Alexandria a Smýrna, d'Atenes a Marsella, de Gibraltar a Tunis. Ella es sab dominada, i els grans paquebots que fan ruta vers el Llevant, menyspreuen les empentes de les seves curtes onades, vanament tumultuoses. De les seves voreres ella es sembla a algun llac on se reflexa a l'infinit la puresa del cel. Vista pel llarg, ella deu vorejar de la seva magnificència ensoleiada els horitzons tranquils. Es diria que damunt de ella s'hi deu glissar com per sobre un immens riu, descendet de llunyans desconeguts, però igualment banyats de llum, per arribar a altres llunyans elements on la vida hi deu somriure amb dolçor sota els raigs daurats del sol.

Avui és la mar dels ditxosos, dels rics, d'aquells que a la Riviera hi obliden que en fàbriques i tallers hi pena una miserable humanitat per lluitar contra la misèria i l'hivern. La Mediterrànea ha esdevingut el bell llac, a les voreres del qual hi van a somniar-hi els poetes i els enamorats, sota les oliveres, dins

les rondes lluminoses de les llucioles, lluny de la vida, mateix de l'èter.

Amb ella comença el somni oriental, les primeres esplendors de l'Àsia, els miratges fastuosos de Golconda i Trebizonda: lapis-làzuli, amatistes i rubís. I per tant, a través el temps, jo us demano d'abocar-vos damunt aquesta extensió marina, de veure-hi a les seves riberes els vilatges grecs o llatins, i vosaltres sentirieu llurs veus suplicants demanant al cel protecció contra la fúria de l'element temible.

La Mediterrànea era llavors una tirànica divinitat sobre les ones de la qui hi riscaven, tremolant, els humils mariners montats damunt humils naus.

Petits barcos de llavors, vosaltres éreu ben esquistats amb les vostres amures massa baixes, les vostres costelles mal afegides, ajustades a la vostra carcassa de pigmeu, les vostres veles insuficientment teixides. Vosaltres no éreu altra cosa que grosses barques on marins aventurers hi anaven sense brúixola, sense sextant, sols amb una estrella al

cel i llurs amulets al coll.

Obriu l'antologia dels poetes alexandrins i en ella trobareu l'infinita tristesa de les poblacions costeres. Germans, pares, marits, nuvis, que han sortit damunt la mar sorollosa i que no han pas mai més tornat. Sols epitafis a gravar sobre els cenotafis, car els còssos rotllen sota l'ona marina, entre les aigües verdes, en una incansable cursa. La nau és tant petita i la mar tant terrible! Vosaltres tots, grecs, fenicis, egipcis, quan deixaveu Atenes i la seva Acropolis orgullosa, Pérgam i els seus tresors, Alexandria i la seva blanca beutat, que esperaveu veure aparèixer un cop desapareguts en l'horitzó?

Sentats damunt l'estret pont, massa vora les aigües, us contaveu en veu baixa mil terrificants històries de tempestes i de troballes sinistres. Vosaltres no us cuidaveu llavors de jugar a ossets com en els molls calents d'Alexandria la Gran. Vosaltres no us cuidaveu tampoc de narrar com ho feieu a les crèdules serventes de les tabernes, com conegueren una travessia els favorsamorosos d'una ninfa, meitat dona, meitat peix, que seguia com un ca el sillatge de la nau. Vosaltres no gosaveu tampoc contar com havieu trobat el vell Posseïdò, un trident a la mà, instal·lat sobre una immensa valva d'ostra arrossegada per quatre caballs marins, entorat de belles nereides, orgullós de la seva barba opulenta, cofoi de sentir els sons roncs que arrancaven dels seus corns els enjogassats, entremaliats, tritons. Vosaltres oblidaveu fins la mateixa història d'Amfíod al qui els dofins, encisats per la seva música divina, portaren a les rives sobre llur esquena, amb la seva lira, després que els pirates l'hagueren llençat a la mar.

No, una vegada que vosaltres us sentieu lliurats a ella, la dura mestressa, no tenieu en la memòria altra cosa que les llegendes de color de tempesta que es transmetieu, uns a altres, els mariners de la Mediterrànea. Vosaltres parlaveu d'aquesta illa bruna on hi regnava una serp de barba daurada. Les dones, en aquest indret, tenien un ull a l'extremitat de cada dit; d'altres tenien bec i urpes com els ocells de presa. D'una segona illa on els habitants portaven llur testa en el lloc de l'estòmac, i que per saludar inclinaven llur ventre. D'altres illes on hi vivien els ciclops, els pigmeus, i els gegants, que, amb grans focs, atreien als esculls als malhaurats nautes.

Prop de la Sicília, quasi a tocar les sorres de la costa, hi sorgia de les aigües, quan s'apropava un vaixell, una testa de dona que tenia els ulls clucats. Els seus cabells eren del color de l'or. Ella semblava dormir. Però ai del pilot al qui eren fixats els ulls de Scyla, una vegada oberts. Irresistiblement atret, ell dirigia la proa de la nau vers el papu de la mar. I quan l'equipatge havia desaparegut, la testa reapareixia en espera de noves víctimes. Per tot, la mort espiava al pobre mariner, i si fins li volien mal, estranyes herbes dotades d'una vida humana, que tenien els ulls transparents com la gebrada, un cos semblant a una mamella de truja, i una multitud de membres minços que eren boques...

I el pobre mariner, no pensant altra cosa que en el fret llençol d'escuma blanca, malefa de tot cor aquesta mar que avui ens encisa.

## Sastrería SANCHEZ

FIN DE TEMPORADA PRECIOS INCREIBLES

**Gabanes confeccionados  
a cualquier precio**

**Farmacia Castellví**  
Plaza Triangular Figueras

ANÁLISIS - ESPECÍFICOS  
Estufas de desinfección a disposición de la clientela.

Medicamentos y Ortopedia

**Propietaris i Mestres  
d'obres**

Exigiu als magatzems i al vostre guixaire el legítim i acreditat guix de Mayà, en **sacs precintats**, de l'antiga guixera d'En Sans, de J. Batlle, que és el millor i el més consistent que hi ha.

# ESPORTS

**L'Unió Sportiva es classifica finalista del Campionat de Catalunya  
al guanyar al Tàrrega S. C. per 4 goals a 0**

## Glosari d'esports

Ja som finalistes de Catalunya. Hem guanyat nostres eliminatòries venent al campió lleidetà per 4 gols a 0, després d'haver empatat en el seu camp. La nostra victòria doncs, no té lloc a decepte.

Ja hem vist jugar al Tàrrega. L'havem vist i hem de confessar que esperàvem altra cosa del seu joc. Individualment, sols podem retenir al mitger-centre (especialment la primera part) Martínez Surroca i l'ala-dreta de l'atac. Tot el més, de ço més vulgaret que corra per nostres camps provincials. Clar, que com que els jutgem després de veure'ls jugar en nostre terreny i únicament en un sol partit, potser siguem massa severos amb l'equip targari (que per altre part són uns braus xicotassos, bons sportmans i ben simpàtics), però el fet de guanyar-los de manera tant contundent, i en un dia que l'Unió no va pas jugar com acostumava fer-ho—sens dupte per la nerviositat i la manca del davanter centre titular—ens afirma en l'idea de

creure que els targarins (especialment com a l'equip) són ben inferiors a l'Unió Sportiva.

Malgrat ço dit, se'ls vegé sempre—llevat els darrers minuts—amb l'afany de lluita, de voler imposar el seu joc llarg i alt i de bravesa; però toparen amb nostres pesos-plumes que se'ls esmunyien com les anguilles... es trobaren amb un joc de combinació curta que els féu rodar el cap i tot el castell targari se'n anà al fossó en marcar-los el tercer gol ja ben entrada la segona part.

El resultat, però, no reflexa pas la fisonomia del partit. Els simpàtics jugadors de Tàrrega no havien d'anar-se'n sense inaugurar el marcador. En unes quantes ocasions devien marcar. En recordem dugues que els figuerencs varen salvar-se de miracle. Però, també havem de dir que per quatre vegades els figuerencs xutaren al pal quan ja el porter no s'hi veia de cap ull. De manera que els 4 a 0, al nostre entendre podia ben transformar-se normalment amb un 6 a 2 com una casa.

I ara, a esperar als campions de Barcelona. Es el Poble Sec. Després... Ens

han dit que passen coses anormals a la federació. Ja tindrem ocasió de glosar-les oportunament.

COMPRESUS CALZADOS EN  
**"EL GLOBO"**

AL CAMP LOCAL

Una immensa gentada acudí al camp dels Monjos per a presenciar l'encontre entre els nostres jugadors i el Tàrrega S.C.

No n'hi havia per menys; el diumenge anterior, l'Unió Sportiva, a l'empatar a Tàrrega, despertà els ànims de molts antics aficionats, que ni tant sols somniaven poguer tornar a veure un equip representatiu de casa nostra, que fes retornar el nom de Figueres arreu de Catalunya.

Baix les ordres del col·legiat Sr. Cardius, i ajudat pels liniers, també col·legiats, Srs. Forn i Solà, comença la lluita.

Surten els nostres que ho fan a favor de vent, però tot seguit els targarins es fan amos de la situació per espai d'uns deu minuts, ço que fa que els jugadors nostres vagin de bdlit davant l'impetuositat dels contrincants.

Tot d'un plegat, però, en Jordà II reb una passada de Medina i fuig fins prop de



# PELUQUERIA GRAN CHIC

Baja de San Pedro, 2 (frente a la Rambla)

DE

## ENRIQUETA PAU

del Instituto de Beauté Parisièn.

Ha contratado al artista de Peinado

### Jacques Coll

de las Casas Jules Etienne y Clevers de París

#### Precios excepcionales

Ondulación permanente garantizada 6 meses con Aparato Eugène . . . . .	25 ptas.
Aplicación de tinte desde . . . . .	4 "
Ondulación al agua . . . . .	2'50 "
Ondulación Marcel . . . . .	1'50 "
Corte del cabello . . . . .	1 "
Champú . . . . .	1 "
Lociones de las mejores marcas desde . . . . .	1 "

MÁXIMA PERFECCIÓN Y GARANTÍA DE NUESTROS TRABAJOS

Venta de crema "GRAN CHIC" a granel, especial de esta casa, exclusivamente para sus clientas

Enseñanza completa de Ondulación Marcel al agua y permanente ; PRECIOS MÓDICOS

FALTA APRENDIZA DE 14 A 16 AÑOS

a ratlla de kik, centra, i la pilota és allunyada fluixament per Surroca, l'agafa Bosch i llença un xut fortíssim que s'estabellia al pal, rematant Jordà I a kik.

Des d'aquests moments, la ratlla mitja local comença a donar fe de vida, i anatem una lleugera revifalla figuerenca, una escapada dels forasters i pifia de Santamaria; en Rufau es planta davant de Brú, però en el precís moment de xutar, aquest es llença als seus peus rebotant-li la pilota al cos. La jugada ha sigut emocionant i el públic premia amb una gran ovació a Brú.

Quan hom menys s'ho pensava, Medina inicia una avançada i dona la bala a Bosch, aquest a Mas, qui desseguida la passa a Jordà; aquest arrenca perseguit per Surroca, però amb un dribling molt vistós, es passa la bala al peu esquerra i engega un tret que agafa desprevingut a Pont, aconseguint així el primer gol de la tarda, que es rebut amb una delirant ovació.

Els targarins no es desanimen, tot al contrari; el seu mig centre està fent un partit excel·lent, i empeny a tot l'equip, donant lloc a que Brú es llueixi en algunes parades de pronòstic, entre elles una formidable estirada de pal a pal de la porta, enviant la bala a corner que és allunyat pel mateix Brú.

El partit és molt mogut i emocionant, perillant les dues portes constantment. Això fa que tot d'un plegat els nostres es

plantin davant la porta targarina; Bosch llença una pilota bombejada sobre porta, però aquesta, bombejada pel vent, es fica dintre la porta en mig de la desesperació de Pont, que s'ha quedat veient visions.

L'entusiasme que aquest segon gol produeix als nostres jugadors és gran.

Centrada novament la pilota, els locals dominen lleugerament, però no poden impedir les ràpides avançades de Poncastellà, qui en dues ocasions es mostra un excel·lent xutador, però Brú té una bona tarda i ho para tot.

Quan passaven 2 minuts del temps reglamentari, una avançada de Segura, és tallada per Santamaria amb els braços justament a la ratlla de defenses i l'àrbitre concedeix free-kik. El tira Poncastellà directe a gol i la pilota es parada per Brú, rebot a pal, fa una evolució estranya passant per sobre la ratlla de gol i finalment és allunyada per Medina. Els targarins demanen gol amb insistència, mes l'àrbitre ho consulta amb el linier i no el concedeix. Desseguida fineix el primer temps.

A la segona part hom creu que els locals, anant de cara al vent, tindran treballs per mantenir l'aventatge aconseguida, però ens equivoquem per complert, ja que desseguida ens donem compte de que els mitjos sembla que s'hagin guardat les forces, veient com tots tres sols i principalment Madern es valen per tallar tot in-

tent d'avançada contraria al mateix temps que atipen als davanters de pilotes.

Quan més forta era la pressió figuerenca, Jordà I es troba amb la pilota als peus, i al veure's perdut l'entrega a Madern que està endarrerit; aquest dribla a Trilla i la dona a Bosch que passa a Medina; dribling d'aquest per passar la pilota als peus de Pinadell, que enganxa una mitja volta formidable el tercer gol, el més bonic de la tarda.

Els de casa ja es veuen vencedors i se entretenen fent cansar als seus adversaris, sobre tot al mig centre, que sembla que l'hagin agafat de cap d'esquila.

Els de Tàrraga fan esforços per veure de salvar l'honor, molt al contrari dels locals que s'ho prenen a la fresca, perdent el temps, i fents fauts innocentíssims. En pocs moments es tiren quatre freekiks contra l'Unió, parats tots superbament per Brú.

Quan mancaven pocs moments per acabar, i en ple domini targarí, Mas passa a Quico, que des de mig camp inicia un sprint fantàstic seguit del mateix Mas; arriba a corner i la retorna a Mas, que no ha de fer més que desviar-la i marcar el quart i últim gol, acabant-se desseguida el partit.

Els equips s'arregleraren de la següent manera:

Tàrraga S. C.: Pont-Costa, Martínez-Surroca-Trilla, Poncastellà, Maymó-Cucurull, Segura, Rufau, Manonelles i Puig.

# CASA COMAS

CARRER DE GIRONA, 20 • • • FIGUERES

El Temple de l'elegància  
i el bon gust

Unió Sportiva: Brú-Santamaria, Noguer-Medina, Bosch, Madern-Jordá II, Mas, Pinadell, Jordá I i Armangué.

Dels locals tots mereixen citar-se per l'entusiasme i amor amb que han defensat els colors de nostra Unió. Cal remarcar per això la brillant actuació de Brú, i la segona part de Madern.

El Tárrega ens causà una impressió com vn Palamós, molta empena i poc joc, sobressortint per això l'actuació del seu mig centre i la del veterà jugador Martínez-Surroca.

L'àrbitre Sr. Cardús s'ho agafà massa a la valenta i ens obsequià amb un concert de pito. Fent honor a la veritat hem de dir que val més així i tant de bo que tots els àrbitres quan surten al camp ho fessin amb la imparcialitat del Sr. Cardús.

El públic molt nombrós i correctíssim. Llevat dels dies de Santa Creu, feia dies que no havíem vist tanta animació al camp d'esports.

## SE VENDE

Automovil «Citroën», 5 caballos, 2 plazas, a toda prueba, con patente pagada hasta el 30 de Junio próximo por el precio de Ptas 2.000.

Razón en esta Imprenta

Diumenge vinent comença el Torneig de copa "Primavera", que, organitzat per Unió Sportiva, se la disputaran els equips comarcals. La setmana entrant ressenyarem dates, ja que la manca d'espai ens impossibilita de fer-ho avui.

L'Unió Sportiva, per a les properes Fires de Santa Creu, gestiona la vinguda de un formidable equip del "Barça". Ens asseguren la probable alineació del asos Goiburú, Walter, Platko, Diego i Samitier. Anirem donant detalls.

Agraïm a "La Rambla", millor dit, al seu corresponsal a Figueres, l'elogi que féu de nostra revista en el número del passat dilluns.

SURTIDOR de BETZINA n.º 2521

El més ben situat de la Comarca  
Servei Permanent  
Petrolli, oli, grases i valvolines  
Placeta, 1 — — — Telèfon: 3  
FIGUERES

## Ramblejant

per KOLIN

■ Feja temps que li cercàvem el nom, però no el trobàvem; per fi: és la simpàtica Pilar G. Li guardem per ella una bonica flor.

■ Els ulls blaus, dolços i envellutats. Per ella somnia dia i nit, i s'entrebanca. Pobre xicot! Maria... no n'hi ha per tant!

■ L'amor de Murillo, era per les Puríssimes. El nostre per Paquita del carrer Nou, que també n'és, i la fan anar a "retiro" a quarts de nou. Te "vedado" el "coto" de l'amor.

■ Un pomell fet de donzelles. Qui? — Maria V, Carme M, M.ª Dolores J i Maria D.

Qui pogués ser-ne jardiner per abastar-les d'una abraçada!!

■ Un dia o altre ho hem de dir. Quantes hores hem esperat darrera els vidres per veure-la passar!? Són les tres; són les set; però quantes hores hem contat nosaltres?!

Trini, el nostre sentiment és boix, però t'estimem, que ho vals molt!

## Vila Sabater DENTISTA FIGUERES

■ Aviat haurem d'anar amb fanal a la Rambla.

—Què...?

Que la Julia perdia la lliga-cama.

■ Hi ha damiselles que es tenen secretari. Què hi dius Navarro?

■ En tenim, que fins serveixen per medicina. M'entens, Lluïset?

■ Adios Belleza Fatal, divino castigador, —tan de soldat com de "señor"—, siempre serás "el Noi Salau".

Aquests són els darrers versos d'una poesia que publicarem sencera, ben aviat. Val la pena per lo castiga, i lo "castigadores" que en són les autores.

■ Quan Cèsar donava una paraula, la complia, però Cèsar E. s'ha descuidat una mica massa d'una bonica barcelonina.

■ Amunt i avall, ell no para; és un doctor mèdic acreditat, que de Castelló aquí, en fa passeres. I quan hagi d'anar a Cadaqués?

■ Més fort que el ferro, dos ferros. Més ferma que mai, la Laieta.

■ Un dia o altre se saben les coses. El Rei de Vilamalla féu un magnífic partit de polo amb els monarques veïns. No se sab si hi hagué copa.

■ "La primavera, la sangre altera". Recordem aquest conegut refrà, al jovent figuerenc per les conseqüències naturals que pot portar-los-hi, car en coneixem un quants que ens crèiem la tenien d'horxata i ara... deixa'm encendre.

Es veritat Papitu, Ricardet, Juanito, Enriquet... Comelles...

## Academia Martí

Se admiten señoritas para confeccionarse ellas mismas toda clase de prendas de vestir a 4 pesetas al mes.

Se venden patronas de todos tamaños a precios módicos.

Lasauca, n.º 1, 2.º piso ♦ FIGUERAS

■ Fins ara ens crèiem que la rateta només escombrava l'escaleta. Però resulta que les bestioles també progressen i passen a formar un número més al programa de cine. Per cert, un dels més suggestius que hem presenciats. Doncs tot mirant la rateta, vàrem veure la cameta i ... "bueno", no anem més amunt.

## EL PRESENTE NÚMERO HA SIDO SOMETIDO A LA PREVIA CENSURA GUBERNATIVA

■ Encara se'n troben de pretendents de "marca Mayor". Tenim o no raó?

■ Encara que et diguis Trilla i siguis bufona, no hi tens dret a mofar-te dels sportmens.

El cotxe Renault podia ésser una mica atrotinat, però de "trasto" no en porten ni en tenen res aquells quatre galans.

■ Adéu temps de les paraules envellutades dites a cau d'orella.

Maria G. està trista per culpa d'un automovilista. Caram de xicot!, per aquesta "via" et perderàs de vista.

■ "Todas me gustan"; perxó ara Lolita és l'esqué d'un branda que tria i remena com vol. Ah!; ho diuen.

## DAMES:

### DAMISEL·LES:

Recordin que s'apropen les Fires i la temporada dels banys per a encarregar dia i hora per vostra Ondulació Permanent, garantitzada per mitjà any, al mínim preu de 25 pessetes, amb la Màxima Perfecció a la

PELUQUERIA GRAN·CHIC

Bajada de S. Pere, 2 (davant la Rambla)

# Empresa de autos "GREGORI"

Plaza Pi y Margall, 4

FIGUERAS

Líneas de ómnibus: Figueras-Rosas-Cadaqués; Rosas-Vilajuiga; Puerto de la Selva-Llansá

Servicio de automóviles Hispano-Suiza — Omnibus para excursiones — Taxis de alquiler — Venta de Gasolina — Teléfono número 30.

Gran stock de cubiertas y cámaras de las marcas «Dunlop» y «Bergougnan». — Agente exclusivo en esta plaza para la colocación con prensa de los macizos «Bergougnan».

# Lluís Sala Oliveras

Consultori mèdic d'instalació moderna

HORES DE CONSULTA: Matins.—Tots els dies menys els Diumenges de 11 a 12 i mitja.

Tardes.—Els Dimarts, Dijous i Dissabtes no festius de 6 a 7.

Plaça de Catalunya (del Gra) ————— Figueres

## GRAN DEPÓSITO DE PIEZAS de Cemento Armado

Lavaderos portátiles desde 100 a 500 litros.—Depósitos para agua, vinos y licores desde 100 a 1.000 idem.—Grandes tuberías de cemento portland para riegos y alcantarillados con existencia de 10 a 60 cm. de diámetro.—Fregaderas de granito de varias formas y medidas.—Lavamanos frontales y rinconeros.—Asientos para retretes de varias medidas y toda clase de objetos del Ramo.

FELIX TORRES-Muralla, 8 FIGUERAS (Ampurdán)

# BANCO de FIGUERAS

DE L. VERGÉS VILANOVA

CAMBIOS DE MONEDAS — VALORES — SUSCRIPCIÓN A EMPRESTITOS — CUPONES — GIROS — IMPOSICIONES Y DEMÁS OPERACIONES DE BANCA.

CASA DE CONFIANZA, ECONOMÍA Y RESERVA



CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra  
Odontòleg

Casades de Còdol, 15 pral.

FIGUERES

Espectacles

per DON SERVANDO

Cine Jardín

Programa regular de cine en el qual destacava la bonica cinta El drama de Mont Cervin, interpretada per Marcela Albani, Clifford Mac Laglen i Peter Vos. Es una cinta que es pot anar a veure quan altre, no per les meravelloses vistes del Alps.

Per fi de festa, The Know Canadien-Indien. No sabem l'anglès, hem de confessar-ho, i per tant, no sabem que vol dir aquest nom tan enrevessat. Però si havem de dir que aquesta mena d'espectacles no és pas el favorit de nostre públic.

Sala Edison

«Vagamundos en Europa», es una pel·lícula que va robar-nos el cor. D'assumppte... un qualsevol. Una pubilla a la qual els seus tutors se li han menjat la fortuna i que per que no es descobreixi, la volen fer casar amb un dels malgastadors. Un aventurer-repòrter gràfic que l'auxilia i que al final logra fer empresonar els culpables i casar-se amb la pubilla. Però d'aquesta cinta lo menys interessant és l'assumppte. Com si diguéssim que és molt millor el farcit que el gall. Va plaure'ms, perquè mercès a ella, poguérem admirar París des de dalt de la Torre Eiffel, Roma des d'un aeroplà, i fins vàrem situar-nos frec del cràter del Vesubi. En fi una pel·lícula que justifica plenament el descobriment del cine.

«Piccadilly», serví per a mostrar-nos, quan altre no, el progrés de la casa B. I. P. que a grans passes va afirmant-se com a una de les millors cases productores, i per a descobrir-nos a dos artistes xinesos de primer ordre.

«Golden dancer's» (tampoc sabem que vol dir és un grup coreogràfic-acròbata ben remarcable. Les dances que executen—totes clàssiques, a escepció d'un ball excèntric que balla el «home de goma» varen satisfere-nos del tot. Lograren reeixir en el ballet escenificat El faune i les Ninfes.

Allò del «baño de oro», trobem que s'hi

donen massa feina. El cop d'efecte és molt bonic, però considerem que no paga el tret de fer-se malbé el cutis d'aquesta manera.

¡Mireu que untar-se tot el cos de purpurina dugues vegades cada dia!

EL GLOBO

ES LA CASA MEJOR SURTIDA  
EN EL RAMO DE CALZADO

Casino Menestral

La companyia Cabré, ha conseguit el que no havien pogut conseguir encara cap altre companyia. Fer-se una parròquia. I una parròquia ben amant del teatre i per tant ben exigenta. Per aquest motiu els seus triomfs tenen més valor. El diumenge passat amb motiu de la represa de Mar i Cel s'aconseguí portar al Menestral un nombrós públic i per demés distingit. Són mantes les families que hi són abonades, o al menys ho sembla. Ja que hi hem pogut veure gairebé en cada representació els Geli, Comet, Guillamet, Bosch, Solanas, Callís, Vergés, Gou, Giral, Navet, Viusà, Casals, Gómez i molts, i molts afeccionats a l'art teatral que a l'últim sembla tornar a despertar a nostra ciutat.

Dos èxits de debó ha obtingut aquesta setmana la mentada companyia. En «Mi mujer es un gran hombre», en Cabré va demostrar la seva ductilitat, interpretant un galan que passa de lo còmic a lo sentimental, d'un acte a l'altre, assolint un

triomf ben personal, Molt bé la senyora Fernández, estimable actriu tot simpatia. Refermant-se la senyoreta Virgili, cada dia més suggestiva, i ben orientats Parera, Carreras, Elías i la senyora Altavila.

«Mar i Cel», la difícil tragèdia d'Angel Guimerà, sigué una nit de triomf per a tota la companyia. En Cabré va interpretar un «Said» tant magnífic, digué tant bé els versos guimerians que per a ell varen anar la major part dels aplaudiments de la nit. Realment el seu esforç mereixia l'actitut que li dispensaren els figuerencs. Compartí amb ell la nit de glòria la Sra. Fernández, que va servir-nos una Blanca perfecte. Molt bé, Furiquet amb el Joanot i Cases amb el Malek. Parera defensà braument l'os de la comèdia i Carreras es sortí bé del difícil Ferran, Els altres, ajudaren al bon conjunt.

Mereix també un fort aplaudiment la presentació que s'assoleix en totes les obres. Feia temps que no podíem dir altament.

--: ENSEÑANZA DE IDIOMAS --:

Mecanografía. Taquigrafía. Traducciones. Copias a máquina.

Precios especiales para alumnos en grupo.

Progresos rápidos, exposición metódica, disciplina y seriedad.

Perelada, 18 2.º Figueras

Llibreria  
Batllosera

LLIBRES

LLIBRES

LLIBRES

Enginyers, 3 Figueres

MUEBLES



FIGUERAS

# ● ● GLORIA ● ●

Aparatos de radio directos a la corriente por 480 pesetas  
Incluido altavoz - Resultados sorprendentes - Demostraciones

## a Fotografía TORT

Monturiol, 8

### FIGUERAS

Caamaño, 17

## RADIO ATWATER KENT

Gramófonos ●

Discos ●

Artículos Fotográficos

Fàbrica d'articles de  
Lampisteria i Llauneria

### Silveri Navarra

ESPECIALITAT AMB TOTA CLASSE DE  
LLUMS PER A GAS ACETILENO

Venta al major i detall      Sucursal a Llansà

Perelada, 17      FIGUERES

La Ferrreteria ANDREU SUÑER  
Placeta, 5 i Girona, 25 li ofereix

### L A V A B O S

calitat estrangera, a

### 85 Pessetes

Grans existències d'Articles Sanitaris a preus  
sense competència. —Concessionari del  
«Consorcio del Plomo en España»

## Garage Citroen = Calle 28 de Mayo, 17-Travesía carre- tera Madrid a Francia-Distancia 50 m.

Taller de reparaciones garantizadas a precios módicos (Garage)  
(Tél. 15) Stock Citroën y Agencia de Autos Taxis de Alquiler

# NOTAS

**S**IGUIN les nostres felicitats pel matrimoni Serra = Vilagrán, pares per primera vegada d'una xamosa filleta.

**L**A veterana sociedad Erato, prosiguiendo en sus entusiasmos artístico-literarios, el próximo sábado, día 5, dará una simpática velada, en la que intervendrán la orquesta de la sociedad, el Grupo Artístico y la Sección Coral.

Se pondrán en escena "El patí blau" de Russinyol; el monólogo, "El hombre del farolillo", y el juguete cómico "Sanas i Parells".

La velada finalizará con un gran baile de sociedad.

—A on compres, que sempre portes coses de tant de gust?  
a la Merceria **MONELL**

**E**L pasado domingo atrajo la curiosidad de los viandantes el aparato con que se presentó en nuestra ciudad un "globe trotter", instalado en un ciclo con aspecto de embarcación.

**N**UESTRO querido compañero D. Mariano Baig, inaugurará en breve juntamente con el afamado artista Fargnoli, en Madrid, una interesante exposición, en la que nuestro compañero presentará a aquel público exigente, una muestra de su nuevo procedimiento caricaturista con hojas de metal.

—Quines mitges més bones. D'on són?  
de can **MONELL**

**S**OBRE las doce de la noche del pasado sábado, se produjo alguna alarma en la parte alta de la Rambla y calle de Vilafant, por suponerse que un individuo desconocido trataba de llevarse un automóvil. Al ser sorprendido por el jefe de serenos Sr. Ferrer, y el guardia civil Sr. Padilla, dióse a la fuga emprendiendo veloz carrera por las calles de Vilafant, Príncipe, Olot, Las Rodas, Ferial y carretera de Olot, siendo detenido detrás de La Pansa. Sometido a estrecho interrogatorio, parece ser que se trata de un anormal.

**L**'ESGARRIFOS crim d'Avinyonet fa veure, sembla, fantasmes per tot arreu. La matinada del dilluns, hora les 4, els servents de can Massanet de Vilafant trobaren ajaçat a la paller de l'era un rodamon. Tinguent por d'una complicitat, o un nou crim, aquella bona gent enjagaren l'infortunat a escampar la boira rostos avall, que aquell mati n'hi havia.

—Ja ho saps que la Merceria **MONELL** ven més barato que tothom?

**P**OR la Guardia Civil del puesto de esta ciudad, fueron detenidos el pasado lunes en la carretera de Madrid a La Junquera, los menores Joaquín Sánchez Coma y Antonio Tomeu Sánchez, ambos naturales de Barcelona y fugados del hogar paterno. Presentado el padre del primero y tío del segundo, se hizo cargo de ellos, saliendo en la tarde de ayer para Barcelona.

**P**OR la guardia municipal se continúa recogiendo muestras de leche que van siendo analizadas por el técnico municipal.

**A**RA ja sabem que les festes per la Fira de Santa Creu, duraran des del dia 2 al 8 de Maig, inclúit.

Tindrem espectacle al Torin, d'acrobàcia amb calsa blanca, el dia 3.

Pel 4 es celebrarà una esplèndida corrída real amb les quadrilles que ja diguérem. I si tot va bé i res s'espatlla, també una novillada el 8.

Sortiran els gegants, tocaran sardanes i faran cine i teatre, tan quant volgueu.

De fútbol tindrem plat fort: el gloriós Barça.

Farem basket-ball i tot.  
—Què més? —La setmana vinent, veureu.

## Comunicat

Sr. Director de LA GALERIA.—Ciutat.

Molt Sr. meu: Per la nota inserida en el setmanari de la seva direcció del passat dimecres, i suposant va ésser sorpresa la imparcialitat que el caracteritza, per la conversa tinguda amb el Sr. Soler Grau, li prego la inserció de la nota que segueix:

"A la persona que a les 3 del matí va cridar-me per a que li servis gel per un malal, vaig contestar-li que per l'estat de la meva salut no el podria atendre, però indicant-li que a l'altra fàbrica tenia la seguretat que el servirian i que també en algun cafè o restaurant, trobaria el necessari, per a esperar les 6 del matí hora en que el meu encarregat obra la fàbrica i li donaria tot el que necessités."

Dec fer constar que fins que la meva salut m'ho ha permès, he atès a tothom qui m'ha necessitat, tinc sobrats testimonis, a Figueres i a fora, que podrien donar-ne proves."

Mercès a la bestreta i rebí una forta estreta de mà del seu s. s.,  
**ANTONI FERRÁN**  
per la firma, J. Reig.

—Si, dona, sí; ves a la Merceria **MONELL** i ho trobarás.

## Plisados, Calados y Bordados

TRABAJOS GARANTIDOS  
RAPIDEZ Y ESMERO EN LOS ENCARGOS

**MARIA PALLISERA**

Juan Matas, 5

FIGUERAS

## Vila Sabater

DENTISTA

FIGUERES

## De la Comarca

DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES

Arreu passen moltes coses; i a la nostra comtal vila encara més.

Es parla de que passats batlles (els darrers), entretenen el temps fent joc de pilota.

Dies enrera, sembla, que mentre descapdellaven una partida, tingueren discussió per mor d'un «tanto». Un de la colla, que s'estava entre la gentada que se'ls contemplava, oi com molts deien: «No en tenen la culpa ells, si la «pilota» ha anat a falta; és el «refli» que no fila i fa el joc un xic brut. Algun altre respongué: «Si no en saben, perquè juguen».

—Una nova agradosa, sempre és bona.

Diuen que persones molt competents en qüestió d'aigües, asseguruen que l'estiu vinent, quan la Muga anirà eixuta, que per dessota la mina hi naixerà una deu molt abundosa, gaire bé medicinal.

Quina mala cara hi faran els metges i apotecaris, que ja no guanyaran cap quarto.

L'aigua de la deu que diem, anirà bé pels que pateixen del fetge, o del païdor. Enhorabona per l'amic Via, que no haurà de corre amb el xarret i els cantirs a la «Marca de la Font».

—Un dels joves més distingits de la nostra vila, fill de casa bona, fabricant d'aparells de radio i molt «tenorio», fa pocs dies volgué batre el record de velocitat de Castelló a Figueres, posant-hi tres hores, set minuts i tres segons, però l'acompanyava el pràctic de la carretera i as del volant, amic Via, per alternar en la conducció del cotxe.

—Es veu un clarinet en força bon estat, si bé una mica rovellat, que des de l'any 1923 no ha tocat. Per informes, dirigir-se a Don Buscall.

Don Buscall té la «Publi»; ha deixat

«La Nación», i es diu que busca un Don Prudenci dintre el camp d'Acció Catalana.

Sembla però que aquest cop no trobarà qui arrimar-se, puix ja el coneixen massa.

—Enhorabona per la nostra gentil i agraciada amiga Remei; es veu que a en Pepito li agrada més el tabaco que no pas les gassoses i cerveça.

C.

## Paquita Sellas

MODISTA

Profesora de Corte Sistema Martí

Perçlada, 49, 2.º Figueras

DE CABANES

El dia de l'Anunciació va debutar, amb gran èxit, en el Teatre Apolo, la companyia que dirigeix el galan jove Eduard Cabré i de la que forma part la primera actriu Mercedes Fernández, amb el drama en 3 actes de Sagarra, «Les llàgrimes d'Angelina», lo qual fou del gust de la concurrència, que els premià amb grans aplaudiments, especialment al Sr. Cabré i la Sta. Fernández, que en els papers de Berenguer i Angelina foren mantes vegades aplaudits. Abans de posar-se en escena el mentat drama, el Sr. Carreras i la Sta. Paquita Virgili, divertiren al públic amb el xistós diàleg «Jugar a cassets».

—El dia 23 del passat març, ens visità el Comerç F. C., per a celebrar un partit amistós amb l'onze local, empatant a 2 gols, després d'una lluita emocionant, en la que es destacà en Lastra porter del Comerç, qui tingué veritablement una excel·lent tarda.

—I el 30 del mateix mes, en el camp local, el titular guanyà per 6 goals a 1, a una selecció de la Penya Erato, en un partit sense interès, degut a la manifesta superioritat dels nostres jugadors.

—El proper diumenge, dia 6 del present mes, es comença el Torneig de Primavera «Copa Figueres», en el qual hi han inscrits els clubs més potents de la Comarca. Toca jugar en el local l'Arenes F. C., de Llansà i nostra Unió Sportiva.

El partit es esperat amb una animació extraordinària, ja que de tothom es reconeguda la valua de l'equip visitant.

C.

DE TORROELLA DE MONTGRÍ

Ais 92 anys ha mort donya Gràcia Masaguer i Capellà, mare del culte advocat D. August Mercader.

—El castell que corona la cima del Montgrí, està destinat a desaparèixer. Avui una pedra, demà una altre, va convertint-se en runes. Fa poc fou un llamp que va fer caure part de la torre sudoest i si no s'hi posa remei, dintre pocs anys no quedarà res del gran castell que féu construir el rei Jaume II, per a defensar-se dels comptes d'Empúries.

—Ordenat per l'Ajuntament, els serenos canten les hores en català.

—Dirigides per l'arquitecte don Santiago Masó, han començat les obres de restauració del palau de Carles.

—La muller del farmacèutic don Antoni Pou, ha deslliurat un xamós nen.

C.

## Banco de Crédito Ampurdanés S. A. FIGUERAS

BANCA — BOLSA — CAMBIO

Negociamos los Cupones  
del as Deudas del Estado

VENCIMIENTO 1.º DE ABRIL

RELOJERÍA Y FINA MECÁNICA

## Bernardo Abenza

(Sucesor de Jerónimo Batlle)

Reparación de Relojes y aparatos de alta precisión.—Taxímetros.— Contadores kilométricos.— Voltímetros.— Gramófonos. Todas las reparaciones son garantizadas

Rutilla, 27 FIGUERAS

## BANCA ARNÚS

SUCCESSORA D'EVARIST ARNÚS ♦ Fundada en 1846

Capital 10.000.000 de Ptes. completament desemborsat

Barcelona

CASA CENTRAL: Plaça de Catalunya, 22

CASA MARIU: Passatge del Rellotge

## Sucursal de Figueres

Casades de Códol, núm. 15 (Rambla)

Aquesta Banca realitza tota mena d'operacions de Banca-Borsa-Camvi i la compra-venta al comptat de valors de contractació corrent

CAMBRA CUIRASSADA AMB DEPARTAMENTS DE LLOGUER

na i dels colls de Banyuls i de la Massana, amb els castells de Carmançó i de Verdura.

Les entrades de Catalunya estaven ben defensades. Un intent temerari de l'enemic que provà d'introduir un convoi de queviures pel camp de Coplliure, fou durament repel·lit pel comte empordanès.

Com que el Sant Pere, com he dit ja, era partidari de Carles d'Anjou, la major part del clero de la confederació catalano-aragonesa es posà de part del francès. Els abats de Vilabertran, de Sant Quirc de Colera i de Santa Maria de Roses, com també el bisbe de Girona, s'entregaren cós i ànima a la causa del rei de Nàpols i de Sicília. Es diu que l'abat Raimond de Sant Pere de Roda envià a l'enemic un correu indicant-li el pas de la Massana. Però Taberner i Ardena assegura que fou el de Sant Quirc de Colera "que era de nació francès", el qual féu passar els exercits pel coll de Banyuls, baixant per la vall de Culera i introduint-se així a l'Empordà.

Els francesos s'apoderaren de la torre de la Massana el 20 de juny de 1285, i el rei Felip passà el coll de Banyuls amb les seves tropes acampant pels voltants del cenobi de Sant Quirc de Colera. Entrà a Castelló i en aquella vila anomenà a son fill rei d'Aragó, apoderant-se també dels castells de Carmançó i de Verdura.

Respecte d'aquest últim castell diu Bofarull: "Al acercarse a San Salvador (les tropes franceses), que era una de las fortalezas que se mantenían por D. Pedro, creyeron acaso que allí podrían cometer alguna hazaña que sirviese de gran ejemplo al país, pero entre la escasez de vituallas que sufrían sus guardadores y su proximidad a Rosas, desde donde se verían continuamente acosados por ser punto de donde no podían separarse los franceses como destinado al acopio o desembarque de los viveres, entregáronse, sin resistencia, a merced del rey de Francia y del Cardenal. Dióse grande importancia por los franceses a esta adquisición, pues lo-graron apoderarse no ya de un castillo abandonado, sino de una fortaleza que intentó defenderse" (1).

L'Empordà fou vençut i sotmès. Anà l'enemic vers Girona, de

(1) Antonio de Bofarull.—Obra citada vol. III. p. 479-480.

de Viladegut li dona un alodí i l'església de Malaperà; en 1124, Berenguer, bisbe de Girona, l'església de Sant Martí de Canyonan; Ramon Arnallo i sa muller Barçilona, l'església de Sant Pau de Gualles, en 1127 (1); Ramon Berenguer III, dos masos a Palafrugell (2); Anubi, bisbe de Tolosa li confirma en 1128 les possessions de Sant Sadurn de Castellar i de Sant Baldiri.

En 1154 el comte Huc d'Empúries, concedí a l'abat Berenguer i monjos de Sant Pere de Roda la facultat de tenir una caravel·la o barca per a poder pescar en els estanys de Castelló i en el mar, amb xerxes o qualsevulla altre instrument (3), prevenint que si els successors prohibessin la pesca algun dia, no devia en la prohibició ésser compresa la barca del monestir. Això vol dir que ningú podia construir una barca en el comtat sense el permís corresponent, i que la pesca també estava subjecte a delma, fora la de les cales perteneixents al cenobi de Sant Pere de Roda.

El Papa Adrià IV confirma a Berenguer, en 1157 els béns del monestir, reconeguts pels seus antecessors Joan, Benet, Calixte i Ignoscenci i també per les actes conferides pels reis de França Lotari i Ludovic. En aquest temps el comte d'Empúries li ven per 140 morabatins d'or les dècimes de l'estany de Belcaire, que més tard li prengué, doncs es repeteix la venda en 1191.

Demuestra una vegada més la importància assolida pel cenobi en aquella època la donació que en 1209 fan Arnald de Fortià i Pons Aldabert, cavallers, dels seus còssos, en temps de l'abat Bernat d'Avinyonet (4). El monestir atravesava un temps d'extraordinària riquesa, tanta com en els de Tassi i d'Hildessind. Els seus abats no cessen de comprar terres a una i altra banda del Pireneu, engrandint el patrimoni gairebé extens com el comtat d'Empúries. El

(1) Monsalvatje.—Obra citada, p. 30-31 — Marca.—Obra citada, col. 487.

(2) Marca.—Obra citada, app. 382, col. 1273.

(3) "...charabum in stagno Castilionis cum retibus et redessellis et futuris, atque ressalis, et cum panestell et buliguabal in stagno et in mari". — Villanueva,—Obra citada, p. 49 — Monsalvatje, p. 32 — Bofarull, obra citada, vol. III, p. 63-64.

(4) Villanueva.—app. XIX.



6 de març de 1211 compren per 800 sous barcelonesos la meitat de les dècimes de l'església de Sant Joan ses Closes a Bernat de Palol. Poc més tard adquireixen l'altra meitat per 1100 sous entre-gats als germans Guillem i Ramon de Bagur. (1). En 1240 l'abat Pons comprà a Gilabert de Cruïlles el lloc i castell de Vilasacra, i el seu successor, l'abat Ramon Pere Andreu, adquirí terres en aquelles immediacions per compra a Jaume de Vallgornera i preu de 280 sous (2).

En l'any 1250 Bernat d'Aiguaviva dona llicència a Raimond de Pont, "camerarius" del cenobi (abat en 1293) el dret de pesca de l'estany de Camallera.

Els magnats reten acatament i homenatge al monestir de Sant Pere de Roda i li fan grans donacions. Jaume I el Conqueridor li ofrena grans privilegis i la custòdia del cenobi i dels seus monts, com també a tots quans d'ell depenen. Huc d'Empúries s'humilia a l'abat retent-li summissió; ço que és molt significatiu en aquell temps d'altivosa desenfrenada en que l'esperit dels pròcers de la terra es rebel·lava contínuament contra tot estament, més o menys poderós; inflats d'orgull i d'enveja, amb molt poca consciència humanitària i sempre enllestits a conquerir damunt de tots una oppressora hegemonia; tal el caracter de l'Edat Mitjana.

Triomfa el cenobi en el pleb suscitiat pel vescomte de Rocafort respecte de la possessió del lloc de Palol (3). I en 1591 el papa Nicolau IV signa una butlla en que concedeix a l'abat Raimond l'ús de pontifical, amb mitra i crossa, "per la gràcia que has meregut de la Seu i els favors que has fet en benefici de la religió" (4).

L'insigne archiver À. Paz y Melia, que ha tret moltes dades interessants per l'història de l'Empordà de l'arxiu dels ducs de Medinaceli, diu en la seva obra "Series de los más importantes docu-

(1) Monsalvatje.—Colección Diplomática del Condado de Besalú, vol. I, p. 473.

(2) Monsalvatje.—Colección Diplomática del Condado de Besalú, vol. I, p. 132.

(3) Monsalvatje.—Colección Diplomática del Condado de Besalú, vol. I, p. 457, 458 i 472.

(4) Villanueva.—Obra citada, app. XX, p. 247.

mentos del Archivo y Biblioteca del Excmo. Duque de Medinaceli", que en l'any 1283, el comte Pons Huc d'Empúries, en presència de Gatrila, cavaller, de Bernat Desplau, cavaller i veguer del comtat i altres, estant a la muntanya de Sant Salvador, donà ordre de construir una forteresa. L'abat Raimond s'hi oposà i el comte li contestà que estava prompte a provar que aquella, i tot el bosc, era seu. Això es contradí amb les actes anteriors, que nomenen ben clarament el castell de Verdera. Simón de Pontero transcriu una carta del 3 de maig de 1283 en que el comte reconeixia a l'abat el lloc de Sant Salvador amb tots els seus béns, i en un document d'aquest any fet pel notari de Castelló, Pere Perpinyà, el comte declara a l'abat Raimond, "benerabilí fratri Raimundo per eadem Abbati Monasterii Sancti Petri Rodensis... locus, et moris Sancti Salvadoris cum omnibus pertinentiis qui ab antiquo dicebatur Castrium de Viridaria"... Aquesta escriptura està signada per varis cavallers, entre ells el capità del castell, Guillem Alfares.

L'abat Raimond fou un home de grans empreses. Visqué en un segle molt ple d'inquietuds per Catalunya. Comprà per 72.000 sous a Simon de Sales el castell de Marsà, amb totes les pertinences, homes i dones, termes i justícies enclavades entre Vilajuïga i Vilanova de la Muga (1).

En 1283 es publicà el cèlebre duel entre Pere III "el Gran" d'Aragó i Carles d'Anjou, rei de Jerusalem, de Nàpols i de Sicília, que tenia de celebrar-se a Burdeus en presència del rei d'Anglaterra. Aquest duel no es realitzà perquè el rei d'Anglaterra no volgué donar un salcondit a Pere. Aquest ressolgué apoderar-se de Sicília, i el Sant Pare, partidari del d'Anjou, posà en l'interdit a l'usurpador, privant-li del reinat d'Aragó i donant-lo a l'usurpat, el qual el qual es féu anomenar rei d'Aragó.

Amb aquest motiu Felip de França, "l'Atrevit", amb els seus fills Carles d'Anjou i Felip, s'encaminà vers el Rosselló davant un poderós exercit. El francès s'apoderà de tot el comtat, destruí El-na i avançà vers l'Empordà. El rei Pere III, que es trobava al coll del Portus, recomanà a Pons Huc d'Empúries la defensa de la pla-

(1) Monsalvatje.—Colección Diplomática del Condado de Besalú, vol. I, p. 458.

EMPRESAS DE CONSTRUCCIO D'OBRES

per tot arreu

**TOMAS ESPIGULE**

Projectes i pressupostos

**Lasauca, 10-Figuera (Empordá)**

LA MEJOR COLOCACION DEL DINERO

**- :- BANCO DE LA UNIÓN MADRID - :-**

Asociándose a nuestro Banco, además de constituirse un capital, jugará gratis todos los meses a la lotería Nacional y podrá tener casa propia en seguida, en cualquier punto de España.

Suscribiendo nuestro contrato, tendrá siempre automóvil nuevo.

Agencia para Cataluña y Baleares: Paseo de Gracia, 48, 1.º BARCELONA

Representante en este partido: Jerónimo Barman, Perelada, 18 Figueras

Agente de las Compañías. «ZURICH» y «ROYAL», potencias financieras de primer orden en los ramos de Accidentes e Incendios respectivamente.

Consultas a cualquier hora del día.



**Tallers de fundició i construccions mecàniques**

MOTORS A BENCINA OMNIUM - FITA a refredament per aire

GRUPOS MOTO-BOMBES

ELECTRO BOMBES

NORIES DE ROSARI

**Lluís Fita Salvatella**

**FIGUERES**

# LICEO "MONTURIOL"

Calle Pep, 9 y 11 - Tél. 166

FGUERAS

CENTRO DE ENSEÑANZA FUNDADO EN 1913.

Los éxitos alcanzados por este Centro son la prueba más elocuente de la índole de la labor pedagógica desarrollada en el durante sus diez y seis años de existencia.

Excelente presentación.—Profesorado competente, titular.—Seriedad máxima.—Disciplina por conocimiento de la naturaleza psíquica del alumno.

Internos, medio pensionistas y externos.

Clases a señoritas en locales aparte.

## Manufacturas Cuero Tosas S. A.

### TOSAS

MARCA REGISTRADA

Surtidos al cromo especiales, Correas, Tiretas, Cables, Tacos,  
Tiratacos, y todos los artículos en cuero crudo y curtido para  
; : : : la industria : : : :

Despacho en Barcelona:  
AUSIAS - MARCH, 21, PRAL.  
Teléfono: 13874

FÁBRICAS EN BLANES:  
(Provincia de Gerona)  
Teléfonos: 15 y 32

## Banco de Crédito Ampurdanés

S. A.

Corresponsal de los Sres. Soler y Torras Hnos.

Efectúa todas las operaciones que integran la BANCA - BOLSA y CAMBIO